

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ &
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
Τηλ. : 210-6411526

Αθήνα, 4-5-2023

Αριθμ. Πρωτ.: 3423

Αριθ. Εγκυκλίου: 10

Προς τους κ.κ. Εισαγγελείς Πρωτοδικών της Χώρας

ΘΕΜΑ: Η απρόσκοπτη πρόσβαση στις παραλίες, *conditio sine qua non* για το φετινό καλοκαίρι.

1. Επερχομένου εντός ολίγου του θέρους, με την παρούσα σκοπώ να σας ευαισθητοποιήσω πάνω στο φλέγον ζήτημα της απρόσκοπτης και ελεύθερης πρόσβασης σε παραλίες και ακτές. Ήταν (και τότε, όπως και τώρα) Μάϊος του έτους 1940, που δημοσιεύτηκε στην ΕτΚ ο νόμος 2344/1940 που παρείχε τον πρώτο νομοθετικό ορισμό του αιγιαλού και όριζε με το άρθρο 1 ότι: *«Ο αιγιαλός, ήτοι η περιστοιχούσα την θάλασσαν χερσαία ζώνη, η βρεχομένη από τας μεγίστας πλην συνήθεις αναβάσεις των κυμάτων, είναι κτήμα κοινόχρηστον, ανήκει ως τοιούτον εις το Δημόσιον και προστατεύεται και διαχειρίζεται υπ' αυτού».*

2. Ο νομοθέτης του 1940, αδυνατούσε όμως να προνοήσει τα όσα δεινά θα υφίστατο ο αιγιαλός και η παραλία τα επόμενα χρόνια. Με ρητές διατάξεις του νυν ισχύοντος Ν. 2971/2001, η ευθύνη, η προστασία, η διαφύλαξη και η διαχείριση των εν λόγω απολύτως κοινοχρήστων πραγμάτων έχει ανατεθεί στο Δημόσιο. Εν τούτοις, και ημείς, για το λόγο ότι ο Εισαγγελέας εγκατέστη *«ως φρουρός των νόμων και του δημοσίου συμφέροντος φυλακτήρ»* (: Β. Οικονομίδης, Εγχειρίδιον ΠολΔικονομίας), έχουμε καθήκον, και υπηρεσιακή υποχρέωσή μας είναι η

διαφύλαξη αυτών των αγαθών. Έτσι, με την κραταιά εισαγγελική πυγμή μας, πρέπει να καταστήσουμε τοις πάσι εμφανές, έστω και δια κυρώσεων και δια πράξεων δικονομικού καταναγκασμού, ότι *κύριος προορισμός των κοινοχρήστων πραγμάτων* είναι η ελεύθερη και ακώλυτη πρόσβαση του κοινού προς αυτά.

3. Ότι μόνο κατ' εξαίρεση, και μόνο για τμήματα των ως άνω κοινοχρήστων πραγμάτων, επιτρέπεται, για λόγους «επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος» η παραχώρηση αυτών «μόνο κατά χρήση», αλλά και πάλι κατά τρόπο που να μην αναιρείται η κοινή χρήση τους, αφού ο σκοπός ύπαρξής τους υπάρχει στο διηνεκές και αυτά ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο. Συνεπώς, προκύπτει, και ρητά ορίζεται στο νόμο, ότι απαγορεύεται απολύτως η κατασκευή κτισμάτων και εν γένει η τοποθέτηση κατασκευασμάτων στον αιγιαλό και την παραλία και ότι *οποιαδήποτε μόνιμη κατασκευή βρίσκεται εκτός των ορισμών του νόμου*, οπότε, η εν λόγω κατασκευή είναι άμεσα κατεδαφιστέα. Παραλία δε, είναι η ζώνη της ξηράς η οποία προστίθεται στον αιγιαλό, προς εξυπηρέτηση της επικοινωνίας της ξηράς με την θάλασσα και αντιστρόφως, και καθορίζεται σε πλάτος μέχρι και πενήντα (50) μέτρα από την γραμμή του αιγιαλού.

4. «*Ιδιωτικές παραλίες*», κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, *ο νόμος δεν γνωρίζει!* Αν δε, ενάντια στο νόμο και ανήθικα κοινωνικά, στις περιοχές αρμοδιότητάς σας υπάρχουν τέτοιες, λόγω της μακροχρόνιας παντελούς αδιαφορίας των αρχών και της έλλειψης παντός ελέγχου, πρέπει, με την εισαγγελική δράση μας, να επαναφέρουμε τα πράγματα στην προτέρα νόμιμη κατάσταση! Όχι μόνοι μας βεβαίως, αλλά με την συνδρομή όλων των εμπλεκόμενων φορέων: Λιμεναρχείων, Αστυνομικών Δνσεων, Δνσεων Δασών, Εφορείας Αρχαιοτήτων, Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου, Δνσεων Περιφερειών κλπ. Πας δε αντιλέγων και εφόσον εκούσια δεν συμμορφώνεται στο νόμο, πειθαναγκάζεται προς τούτο, δια μέτρων δικονομικού καταναγκασμού (: ένταλμα σύλληψης στα αυτόφωρα κακουργήματα και πλημμελήματα που εκδίδεται από τον εισαγγελέα κατ' άρθρο 275 § 3 ΚΠΔ, κατασχέσεις με διαταγή σας όλων των πραγμάτων και αντικειμένων που έχουν σχέση με το έγκλημα, κατεδάφιση άμεση των παράνομων κατασκευών, κλπ).

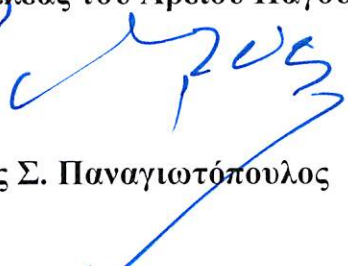
5. Είναι αδήριτη ανάγκη, με την υπηρεσιακή συμπεριφορά μας, να δηλούμε προς πάσα κατεύθυνση ότι δεν επιτρέπεται, ότι δεν επιτρέπουμε, την παραβίαση του αναφερθέντος προορισμού των κοινοχρήστων πραγμάτων και να ελέγχουμε

διαρκώς αν η παραχώρηση για χρήση τμημάτων αυτών γίνεται για την άσκηση δραστηριοτήτων που ορίζει ο νόμος και που εξυπηρετούν τους λουόμενους ή την αναψυχή του κοινού. Ιδίως, όπως τα ορίζει ο Ν. 2971/2001, «για εκμίσθωση θαλάσσιων μέσων αναψυχής, ξαπλωστρών, ομπρελών, λειτουργία αυτοκινούμενου ή ρυμουλκούμενου τροχήλατου αναψυκτηρίου, καθώς και τραπεζοκαθισμάτων», εφόσον, εννοείται, εξασφαλίζεται πάντα η ελεύθερη διέλευση του κοινού προς τον αιγιαλό και την παραλία.

6. Ως κοινόχρηστα πράγματα, επί των οποίων έχει την αποκλειστική κυριότητα το Δημόσιο, πρέπει να εννοήσουμε όχι μόνο τον αιγιαλό και την παραλία, αλλά και την όχθη, την παρόχθια ζώνη, το υδάτινο στοιχείο, τον πυθμένα και το υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης, και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού.

7. Ως πρωτοβάθμιοι εισαγγελείς, με την εξαιρετική επιστημοσύνη που σας διακρίνει, γνωρίζετε άριστα το υπάρχον επί των ανωτέρω θεμάτων νομικό πλαίσιο και καθεστώς, ώστε να μη χρειάζεται να το υπομνήσω εγώ και γνωρίζετε πως πρέπει να δράσετε υπηρεσιακά. Με την παρούσα Εγκύκλιο, απλώς ήθελα να δώσω την «πνοή» και τον «τόνο» της εισαγγελικής μας, εισαγγελικής σας δράσης, ώστε να μπορέσουμε, να μπορέσετε να σταματήσετε τους ασχημονούντες και αδικοπραγούντες επί των ανωτέρω πάγκοινων αγαθών.

8. Της παρούσας να λάβουν γνώση όλοι οι στην Υπηρεσία σας υπηρετούντες εισαγγελικοί λειτουργοί.

 Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Παναγιώτης Σ. Παναγιωτόπουλος

Κοιν: κ. κ. Εισαγγελείς Εφετών του Κράτους